

Příklady nástrojů

- Kapitálové a dluhové nástroje
- Garance kapitálové investice
- Cenové garance
- Úvěrové záruky a rizikový kapitál
- Zelené dluhopisy

Popis a využití nástrojů

Environmentální, společensky odpovědné či udržitelné projekty mohou využívat nadstandardní finanční nástroje, které souhrnně označujeme jako zelené bankovní produkty. Evropská komise v roce 2018 zveřejnila akční plán na financování udržitelného růstu – cílem je přesměrovat kapitálové toky směrem k udržitelné ekonomice, podpořit dlouhodobé uvažování a transparentnost a předejít rizikům spojeným s klimatickou změnou. Velmi aktuální jsou nyní zelené dluhopisy a další zelené finanční nástroje, jejichž smyslem je podpora projektů směřujících k ochraně životního prostředí, především ke zmírňování nebo adaptaci na klimatické změny a k dosažení uhlíkové neutrality. EU navrhuje označení „evropský zelený dluhopis“ nebo „EuGB“ a zavádí systém registrace a rámec dohledu pro externí posuzovatele evropských zelených dluhopisů. Zelené dluhopisy jsou osvobozeny od daně, pro emitenta jsou tak levnější a investor si zase přijde na (relativně) zajímavější výnos. Zde se naskytá též prostor pro oblast vodního hospodářství a hospodaření s dešťovou vodou. V ČR by mohla hrát významnou roli Národní rozvojová banka. Zajímavou otázkou je také možnost zvýhodněných půjček pro příjemce dotace pro spolufinancování projektů financovaných z operačních programů. Zajímavým nástrojem může být propojení podpůrných programů s bankovním sektorem. Místní banka, již je město klientem, může celý program spravovat od přijímání žádostí o podporu až po její vyplacení.

Specifikace a příklady nástrojů

Příklad Berlín:

Ministerstvo vyčlenilo finanční prostředky na podporu majitelů nemovitostí, iniciativních a zájmových skupin, spolků, komunitních center, domovů důchodců a dalších institucí, aby využívaly zelené střechy. Program řídí IBB Business Team GmbH, dceřiná společnost Investiční banky Berlín (IBB). Berlínská agentura pro dešťovou vodu informuje v rámci bezplatného poradenství o možnostech podpory a výhodách zelených střech i o dalších aktivitách v oblasti hospodaření s dešťovou vodou.

Příklad Brémy:

S cílem usnadnit obyvatelům zavádění opatření ke snížení dopadů přívalových dešťů byl ve spolupráci s místní bankou zaveden program „Rund um Haus“. V rámci tohoto programu je možné podpořit majitele rodinných domů i společenství vlastníků prostřednictvím zvýhodněných úvěrů od místní banky. Podporovány jsou investice v oblastech odvodnění pozemku, úprav rozvodů pitné vody a opatření chránící nemovitost před zaplavením.

Výhody nástrojů

- Zvýhodněné financování projektů hospodaření s vodou
- Podpora vznikajícího evropského rámce pro udržitelné finance (např. nařízení o taxonomii udržitelných aktivit, ESG – Environmental, Social and Governance)
- Zapojení privátního sektoru do spolupráce s veřejnou sférou
- Marketingový potenciál pro finanční sektor

Omezení nástrojů

- Závislé na ochotě finančního sektoru
- Omezení regionálně/lokálně orientovaných finančních produktů v ČR
- Nerozvinutá spolupráce finančního sektoru a veřejné správy v ČR

Odkazy na legislativu

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>
<https://csrd.cz/co-je-csrd/>

Odkazy na praxi

- Smart City Berlín:
<https://smart-city-berlin.de>
- Bremer Umwelt Beratung, 2019. Geförderte Darlehen, Bremen: Bremer Umwelt Beratung:
<https://www.bremer-umwelt-beratung.de/Foerderprogramme.html>
- Environmental social and governance (ESG) investing, OECD:
<https://www.oecd.org/finance/esg-investing.htm>
- Společenská odpovědnost organizací, MPO:
<https://www.mpo.cz/cz/podnikani/spolecenska-odpovednost-organizaci/>
- Finance z fondů EU na klimatická opatření v ČR, Fakta o klimatu:
<https://faktaoklimatu.cz/infografiky/fondy-eu>